

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา และคณะกรรมการโรงเรียนของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2543 จำนวน 8 โรงเรียน

ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากกลุ่มประชากร คือ ผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 8 คน และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน และหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 88 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ เลือกกรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างละ 1 คน โดยต้องเป็นบุคคลสำคัญในการให้ข้อมูล (Key Informants) และไม่ได้เป็นผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาได้จำนวนโรงเรียนละ 6 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 48 คน

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ผู้บริหาร	จำนวน	16	คน
หัวหน้าหมวดวิชา	จำนวน	88	คน
คณะกรรมการ โรงเรียน	จำนวน	48	คน
	รวม	152	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบสอบถามลักษณะแบบเลือกตอบ (Check-List) แบ่งเป็น 3 ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหาร แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
  - ตอนที่ 2 สภาพ และปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร
  - ตอนที่ 3 แนวทางการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามลักษณะแบบเลือกตอบสำหรับหัวหน้าหมวดวิชา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สภาพ และปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร
- ตอนที่ 3 แนวทางการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับคณะกรรมการ โรงเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 แนวทางการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาตำรา บทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย และประเด็นที่จะศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และขอบเขตการวิจัย
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ความตรงในเนื้อหา และครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความ และความหมายของภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือในการวิจัย ก่อนนำไปจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์
6. จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2543 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำหนังสือ ไปติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนดังกล่าว
3. ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการโรงเรียน พร้อมทั้งส่งและรับคืนแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวดวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 โรงเรียน ด้วยตนเองตามวันเวลาที่นัดหมาย

จำนวนข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ครั้งนี้ พบว่าผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และคณะกรรมการโรงเรียน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 81.26 ส่วนแบบสอบถามของหัวหน้าหมวดวิชา ผู้วิจัยได้ส่งไปทั้งหมดจำนวน 88 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 71 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.60

จากการส่งแบบสอบถามให้หัวหน้าหมวดวิชา และการสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งรวมทั้งรวม 152 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้น 123 คน คิดเป็นร้อยละ 80.92

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้

เครื่องมือ	จำนวนที่สัมภาษณ์/ แบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนที่สัมภาษณ์/ แบบสอบถามที่ได้รับ	ร้อยละ
1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร	16	13	81.25
2. แบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา	88	71	80.60
3. แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการ โรงเรียน	48	39	81.26
รวม	152	123	80.92

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่ง เป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
หลักสูตรวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่
หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การคำนวณหาค่าสถิติ ใช้สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ ดังนี้ (ประคอง กรรมสุต, 2538)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลในรายการนั้น}}{\text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด}} \times 100$$